

GENERALITAT DE CATALUNYA

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

D'HISENDES LOCALS

PROFESSOR

SR. LLUÍS JOVER I NUNELL

BARCELONA. 1932

HISENDES LOCALS
QÜESTIONARIS DEL CURS

SECRET
DEPARTAMENT DE CULTURA

GENERALITAT DE CATALUNYA

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

D' **HISENDES LOCALS**

PROFESSOR

D. LLUÍS JOVER I NUNELL

R. 9.264

BARCELONA, 1932

GENERALITAT DE CATALUNYA

ESCOLA D'ADMINISTRACIO
PUBLICA

PROGRAMA DE INSSIGNATURA

D'ENSENYANES LOCALS

PROFESSOR

D. JERONIM JORDA I MORALES

1938 P. 2

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

HISENDES LOCALS

QÜESTIONARIS DEL SEGON CURS

Lliçó 1.^a

Organismes locals i Hisendes locals.

Naturalesa del Govern local; la seva funció essencial econòmica. Aspecte general de Govern local a Anglaterra, França i altres països.

El Municipi i els organismes intermedis.

Hisenda de l'Estat i Hisendes locals; coincidències i diferències. Autonomia financiera i delimitació de les Hisendes.

Consideració especial de la *gran ciutat*.

Contingut de l'estudi de les Hisendes locals.

Bibliografia.

Lliçó 2.^a

Relació entre l'organització político-administrativa local i els sistemes d'ingressos.

Influència de l'autonomia i del sistema d'ingressos de l'Estat.

Sistemes d'ingressos provincials i municipals; condicions que han de reunir.

Organismes locals a Espanya; llur sistema financier.

Lliçó 3.^a

La legislació espanyola referent a les Hisendes locals.
Estudi sumariíssim dels preceptes de les lleis Municipal
i Provincial. Altres fonts; lleis generals de l'Estat d'apli-
cació als organismes locals per a llur Hisenda.

Projectes de lleis referents a les Hisendes locals.
Les Hisendes locals i els Estatuts municipal i provincial.

Lliçó 4.^a

El Pressupost; noció general sobre la seva significació
i vida en les Corporacions locals.

Despeses i ingressos : ordinaris i extraordinaris.

Formes dels Pressupostos; naturalesa jurídica de
les consignacions.

HISENDES DELS AJUNTAMENTS

Lliçó 5.^a

Tipus d'Hisenda municipal creats per la legislació a
Espanya. Capitals de Província i poblacions assimila-
des, i les altres. Ajuntaments amb consums i sense
consums.

El Pressupost municipal : despeses i ingressos.

Duració del Pressupost.

Preceptes de l'Estatut municipal.

Lliçó 6.^a

Resum de la tramitació del Pressupost ordinari dels Ajuntaments

Formació, aprovació i sanció.

A) Formació : Comissió encarregada, segons la llei,
de formar el Pressupost.

Extrems que ha de contenir el Pressupost.

Forma del Pressupost : estats, capítols, articles, parti-
des i conceptes. Formularis.

Tarifes i ordenances per al cobrament.

Dictamen de la Comissió.

B) Aprovació per l'Ajuntament; exposició al públic;
aprovació per la Junta Municipal.

C) Intervenció del Governador.

D) Modificacions posteriors i pròrrogues. — Arti-
cle 150 de la llei Municipal.

Transferències; R. O. de 18 d'octubre de 1912.

Legislació actual.

Lliçó 7.^a

La vida del Pressupost

Aplicació del Pressupost de despeses.

Manera de disposar dels crèdits. — Personal, material
i subvencions.

Repartiment de fons.

Ordenació de pagaments.

Recaptació dels ingressos.

Lliçó 8.^a

Pressupost municipal (Despeses)

Comeses i despeses; despeses obligatòries, voluntàries i prohibides.

Classificació legal de les despeses en obligatòries i voluntàries, i les primeres en despeses de pagament immediat i inexcusable al temps de llur venciment i en despeses de pagament ajornable.

Formació del Pressupost de despeses; dades que cal tenir en compte; classificació del Pressupost de despeses.

Estadístiques de despeses.

Recursos contra el Pressupost de despeses.

Lliçó 9.^a

Despeses que exigeixin un estudi o una tramitació especial.

El problema del personal : personal fix i temporer, tècnic i administratiu.

Remuneració del personal; sous, augments, gratificacions, drets passius.

Lliçó 10.^a

Despeses materials : monts, càrregues i censos.
Instrucció, beneficència, sanitat i obres públiques.
Policia urbana.
Subministraments, quintes i eleccions.

Lliçó 11.^a

El Contingent provincial.

Cupus de l'Estat en l'impost de Consums.

Servei del Deute. — Interessos i amortització.

Lliçó 12.^a

Crèdits reconeguts; situació legal i pràctica dels crèdits per serveis prestats sense consignació.

Deficiències de consignació.

Imprevistos.

Lliçó 13.^a

Pressupost municipal (Ingressos)

Naturalesa i classificació dels ingressos municipals; classificació sistemàtica i classificació legal.

Estudi de la Llei municipal; article 136. Altres lleis de l'Estat.

Projecte de llei regulant les exaccions municipals.

Significació del Pressupost d'Ingressos.

Estudi de la classificació dels ingressos municipals continguda en l'Estatut.

Lliçó 14.^a

Rendes patrimonials.

Propis. Història i referències a les lleis desamortitzadores. Estat actual dels béns comunals. Boscós. Béns exceptuats de la desamortització civil.

Suspensió de la desamortització. Llei-Decret de 3 de març de 1917.

Liquidació de crèdits i deutes.

Administració del patrimoni; inventari, cobrament d'interessos, lloguers, etc.

Adquisició i venda de patrimoni; cas especial de via pública.

Lliçó 15.^a

Rendes industrials dels Municipis.

Municipalització; llurs classes.

Aspectes financer i político-social de la municipalització de serveis.

Avantatges i inconvenients; crítica.

La municipalització en els diferents països; lleis i fets.

La municipalització i la legislació espanyola; municipalització amb monopoli i sense. Exemples.

Lliçó 16.^a

Ingressos fonamentals dels Municipis; impostos i taxes. Contribucions especials.

La imposició municipal; impostos independents i recàrrecs sobre els impostos de l'Estat.

L'impost de Consums i els sistemes financers d'ingressos municipals.

Sistemes de recàrrecs; els cèntims addicionals.

Auxilis financers dels organismes político-administratius superiors als inferiors. Estudi especial dels «Grand in aid».

Lliçó 17.^a

L'impost de Consums : naturalesa i crítica.

Història dels Consums a Espanya.

Situació legal actual; llei de 7 de juliol de 1888, reglament per a l'administració i exacció de l'impost d'11 d'octubre de 1898, reglament per a l'organització i servei del Resguard de Consums de 29 de setembre de 1885.

Legislació complementària. Jurisprudència.

L'impost de Consums i les despeses de recaptació.

Lliçó 18.^a

L'abolició o substitució de l'impost de Consums. Condemnació general de l'impost. Tèmpatives per a la seva abolició en diferents països : Bèlgica, França, Itàlia, etc.

Legislació i règim de la substitució a Espanya; supressió gradual.

Desgravacions successives; lleis de 19 de juliol de 1904 (blats i farines), de 3 d'agost de 1907 (desgravació dels vins), de 12 de juny de 1911 (llei Canalejas).

Preceptes referents a Consums en les lleis de Pressupostos de l'Estat de 1912, 1914, 1916.

Llei dita d'Autoritzacions.

Disposicions del R. D. d'11 de setembre de 1918 referents als vins.

Lliçó 19.^a

Règim de consums. La primera i segona tarifa. Arbitris addicionals.

Mitjans de què es val l'Estat per a recaptar l'impost; l'encapçalament. Cupus i recàrrecs.

Mitjans de què es poden valer els Ajuntaments per a recaptar l'import de llurs encapçalaments amb la Hisenda. Capitals de Província i assimilables, i les altres.

Exempcions, infraccions i penalitats.

Tramitació de l'expedient d'arbitris extraordinaris.

Lliçó 20.^a

Mitjans de recaptació pels Ajuntaments; *administració municipal o drets de portes*.

Reconeixements.

Especialitats del Reglament de Consums; recaptació en l'interior i el radi de les poblacions; recaptació en l'extraradi.

Fires, trànsits, dipòsits, fàbriques, etc.

Lliçó 21.^a

Mitjans de recaptació pels Ajuntaments; *concerts, arrendaments a venda lliure i a venda exclusiva*.

Repartiment veïnal de Consums.

Obligacions i responsabilitats dels Ajuntaments encapçalats amb la Hisenda.

Idea general de l'organització i funcionament del Resguard de Consums.

Els arbitris sobre el consum després de la implantació de l'Estatut.

Lliçó 22.^a

Ingressos de la llei de 12 de juny de 1911 pels Ajuntaments que han suprimit l'impost de Consums:

a) Arbitri sobre els solars sense edificar.

b) Recàrrecs de l'impost del timbre de l'Estat sobre els bitllets d'espectacles.

c) Recàrrec de l'impost de l'Estat sobre el consum de gas i d'electricitat.

d) Arbitris sobre inquilinats.

e) Arbitris sobre begudes espirituoses, escumoses i alcohols.

f) Arbitris sobre les carns fresques i salades.

g) Repartiment general.

L'inquilinat; crítica. Impostos d'inquilinat a l'estranger.

Règims especials de substitució; llei de 24 de juliol de 1914 (dita de Sevilla) i llei de 26 de juny de 1912 referent a Tomelloso i Argamasilla de Alba.

Règim de l'Estatut sobre imposició municipal.

Lliçó 23.^a

El repartiment general de l'article 138 de la llei Municipal. Crítica.

Desnaturalització dels preceptes de la llei Municipal.

La llei de 12 de juny de 1911 i el repartiment general.

De com s'ha estafet el sentit de la dita llei amb disposicions posteriors.

Estudi comparatiu dels diferents repartiments que poden fer els Ajuntaments.

Tramitació. Recursos contra els repartiments.

Darreres disposicions sobre els repartiments; R. D. d'11 de setembre de 1918. Modificacions introduïdes per l'Estatut municipal.

Lliçó 24.^a

Impostos cedits totalment o parcialment als Municipis.

Cèdules personals. — Nombre 1 de l'article 3.^r de la llei de 3 d'agost de 1907.

Persones subjectes al pagament de l'impost de cèdules personals.

Bases de classificació. Classes de cèdules. Recaptació. Defraudació i penalitat.

Impost sobre els carruatges de luxe.

Impost sobre casinos i cercles d'esbarjo.

Intervenció dels Ajuntaments quan tenen tot l'impost.

Intervenció quan tenen, tan sols, part de l'impost.

Cas especial dels pobles no capitals de Província.

Deures d'Alcaldes i Secretaris, en matèria d'impostos de l'Estat que no produeixen res als Ajuntaments (utilitats, drets reals i transmissió de béns, sobre pagaments de l'Estat Província i Municipi, alcohols, timbre).

Lliçó 25.^a

Ingressos que recapta l'Estat.

Recàrrecs i cèntims addicionals.

Recàrrecs sobre la Contribució territorial. Referència a la legislació d'Eixamplament.

Recàrrec sobre la Contribució industrial.

Recàrrec de l'impost sobre el consum de gas, electricitat i carbur de calci.

Intervenció dels Ajuntaments en l'administració d'aquests impostos.

Relació entre la Delegació d'Hisenda i els Ajuntaments per a l'efectivitat de les liquidacions. Formalitzacions.

Lliçó 26.^a

Contribucions especials. Plus vàlua dels immobles. Causes diverses que la produeixen.

Augment de valor produït pels treballs públics.

Antecedents del R. D. de 31 de desembre de 1917; les seves disposicions. Estatut municipal.

Disposicions comunes a totes les contribucions especials.

Disposicions relatives a les contribucions especials per augmentos determinables de valor. — Ídem a les altres contribucions especials.

Subjecte, base de tributació, límits de les contribucions, procediment per a la fixació de quotes, reclamacions, exempcions, etc.

Cas especial amb motiu d'expropiació forçosa.

L'impost de millores a l'estranger.

Lliçó 27.^a

Arbitri sobre l'increment de valor dels terrenys. Disposicions de l'Estatut municipal respecte a aquell.

Lliçó 28.^a

Arbitris; dificultat de distingir entre arbitris ordinaris i extraordinaris.

Estudi de l'article 137 de la llei Municipal; matèries compreses; impostos i taxes; predomini d'aquestes.

Problemes de principi que es plantegen; relació de taxes amb serveis; distincions entre la retribució d'un servei i la taxa; relació de les taxes amb el benefici que obtingui el ciutadà (impost de millores); relació amb la despesa del servei; amb les despeses de recaptació.

Serveis públics i empreses públiques.

Lliçó 29.^a

Tarifes de les taxes i ordenances o regles de recaptació. Arbitris sobre serveis i sobre aprofitaments.

Lliçó 30.^a

Mercats i fires; pesos i mesures.
Escorxadors.
Cementiris.

Lliçó 31.^a

Aigües, llum i tramvies.
Cas especial de les tarifes d'empreses públiques.
Camins veïnals.

Lliçó 32.^a

Via pública; tracció urbana; quioscos; venda ambulants;
taules, etc.
Tribunes i clavegueres.
Ocupació del subsòl; problema dels metropolitans.
Anuncis.

Lliçó 33.^a

Llicències per a contruccions. Serveis especials.
Timbre municipal.

Lliçó 34.^a

Ingressos ordinaris amb fins no financers. Arbitris
amb fins no fiscals. Multes. Tramitació.
La prestació personal.
Estudi del problema dels ingressos en els Ajuntaments
de Catalunya.

Lliçó 35.^a

Recaptació : Organització de la voluntària

Recaptació directa i arrendada. Concerts. Període voluntari; R. O. de 4 de desembre de 1911.

Padrons. Exposició, reclamacions contra els padrons i llur aprovació.

Rebut. Inspecció. Defraudacions i penalitats.

Personal de recaptació. Liquidacions. Responsabilitats. Fiances.

Relació entre la recaptació voluntària i l'executiva.

Recaptació executiva

Aplicació de la Instrucció del servei de recaptació de les contribucions i impostos de l'Estat, i pel procediment contra deutors a la Hisenda, de 26 d'abril de 1900, a la recaptació dels Municipis i organismes locals altres. Agents executius.

Primer i segon grau d'apremi. Embargament dels béns dels deutors i venda dels béns embargats. Recursos. R. D. de 31 de desembre de 1902.

Tramitació; exercicis pràctics.

Lliçó 36.^a

Liquidació del Pressupost

Dèficit i sobrant; formació dels comptes municipals. Documents acompanyatoris.

Resultes del Pressupost.

Aprovació dels comptes per l'Ajuntament i la Junta Municipal.

Censura pel Governador i la Diputació Provincial.

Tribunal de comptes.

Preceptes vigents en l'actualitat.

Lliçó 37.^a

Recursos contra els acords dels Ajuntaments en matèria d'Hisenda

Noció general dels recursos; legislació actual. Els recursos en els projectes de llei d'Administració local i d'Exaccions municipals.

Recursos abans de l'Estatut.—*Veïns contra la totalitat del Pressupost* : a) contra la formació per l'Ajuntament; b) contra l'aprovació per la Junta municipal; c) contra la sanció pel Governador.

Veïns contra determinades partides del Pressupost.

Ajuntament i Junta municipal contra la totalitat o part del Pressupost.

Veïns contra els arbitris que figurin en el Pressupost.

Veïns contra el repartiment d'Utilitats; veïns contra el repartiment de Consums; veïns contra el repartiment d'Arbitris extraordinaris.

Especialitat en els recursos durant el procediment d'apremi.

Recursos tractant-se d'impostos cedits per l'Estat.

Exaccions il·legals.

Preceptes de l'Estatut municipal en matèria de recursos.

Lliçó 38.^a

Ingressos extraordinaris

Pressupost extraordinari. Confusió de conceptes. Pressupost de liquidació.

Quan s'ha de fer un Pressupost extraordinari. Exemples.

L'emprestit. Silenci de la Llei municipal sobre aquest punt.

a) Preparació.

Estudi tècnic de l'emprestit.

Formació de taules d'amortització. Amortització de Deutes públics. Tipus d'interès i d'emissió.

b) Tramitació de l'expedient de l'emprestit.

c) Collocació de l'emprestit; subhasta; exempció de subhasta. Lliure subscripció als tipus d'emissió; remesa en ferm a una entitat bancària; remesa directa, en pagament, als creditors.

Cotització dels títols en Borsa.

Contractes de Tresoreria.

Significació econòmica i financiera del Deute. Deute productiu i improductiu.

L'emprestit com a ingrés del Pressupost ordinari.

Preceptes de l'Estatut municipal referents als emprèstits.

Lliçó 39.^a

Les Hisendes municipals a l'estranger

Ajuntaments amb Consums. — Municipis francesos i italians comparats amb els espanyols. Relació dels Consums

amb els recàrrecs sobre les contribucions directes. *Ajuntaments sense Consums*. — Països que subvencionen els Municipis; Anglaterra, Bèlgica. Països d'Hisenda autònoma: Alemanya i Estats Units. Autonomia a base d'impostos independents.

Lliçó 40.^a

La reforma de les Hisendes municipals a Espanya

Projecte d'Administració local.

Projecte d'Exaccions locals de 1910.

Estatut municipal. Orientacions.

HISENDA PROVINCIAL

Lliçó 41.^a

Estudi crític de la vida provincial. R. D. de 3 de maig de 1892.

Despeses de personal i material.

Comissions especials creades i regides per l'Estat amb càrrec a fons provincials.

Quintes, bagatges, eleccions.

Despeses principals; obres públiques, instrucció i beneficència.

Correcció pública.

Lliçó 42.^a

Ingressos; sistemes d'ingressos provincials. Predomini del sistema de recàrrecs. Excepcions.

Comeses i despeses; despeses obligatòries i voluntàries.

Propietat provincial.
Serveis socialitzats per la Província.
Taxes provincials.
Altres ingressos.

Lliçó 43.ª

Consideració especial del Contingent provincial.
Origen, legislació, procediment per fer el repartiment;
avantatges i inconvenients.

Especialitat de la recaptació del Contingent provincial.
Responsabilitat de l'Ajuntament i dels Regidors. Recaptació
executiva.

Solucions proposades per a substituir el Contingent. Llur
valor pràctica.

Lliçó 44.ª

Preparació, votació i tramitació dels Pressupostos pro-
vincials.

Funció del Governador i del Ministre de Governació
respecte dels Pressupostos provincials.

Duració, vida i aplicació del Pressupost.

Repartiment de fons i ordenació de pagaments.

Comptes provincials. Tramitació.

Lliçó 45.ª

Pressupostos extraordinaris.

Emprèstits provincials. Estudi tècnic i tramitació.

El Deute de les Diputacions a Espanya.

Lliçó 46.ª

Les Hisendes provincial i l'Estatut provincial.

ALTRES HISENDES ESPECIALS

Lliçó 47.^a

Govern i Hisenda d'un poble agregat a un altre.
Pressupostos de la comunitat d'uns Ajuntaments amb altres.

Entitats locals menors i mancomunitats d'Ajuntaments en l'Estatut municipal.

Hisenda dels Capítols insulars a Canàries.

Concert econòmic amb les Províncies Basques i Navarreses. Especialitat de les Hisendes locals d'aquelles Províncies.

Lliçó 48.^a

Nocions generals sobre l'organització i Hisenda de les Cambres Oficials de Comerç, Indústria, Propietat, Agrícoles, Consells provincials de Foment, Juntes de Protecció a la Infància, Comissions mixtes del Treball, Organismes semblants de fins permanents, o bé altres que es proposin un objecte transitori, com les Juntes d'Obres dels Ports, Juntes d'Exposicions, etc.

Lliçó 49.^a

Caixa de Crèdit comunal. Origen, objecte, organització i funcionament.

Importància econòmica i financiera.

Exemple d'institucions anàlogues de l'estranger.

Banc de Crèdit local.

RF-7-9